

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 3C/9/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814210832
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Vaľuš
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8814210832.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Milanom Vaľušom v právnej veci žalobcu: Quantum Credit a.s., so sídlom Ružová dolina 25, 821 09 Bratislava, IČO: 47 248 980, právne zast. PERSPECTA Legal, s.r.o., so sídlom Ružová dolina 25, 821 09 Bratislava, IČO: 36 668 745 proti žalovanej: B. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. Š. Č.. XXX/XX, XXX XX I. G. E., o zaplatenie 248,95 eur s prísl. takto

rozhodol:

Súd žalobu žalobcu **z a m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 248,95 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% p.a. zo sumy 248,95 eur od 26.12.2011 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že spoločnosť Slovak Telekom a.s., uzavrela so žalovanou podľa § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov dňa 14.07.2011 Zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytnutie mobilných hlasových služieb, program FIX a dňa 14.07.2011 Dodatok k zmluve o pripojení, predmetom ktorého bolo poskytnutie zľavy na využívané služby a mobilný telefón LG EGO T500 v lehote viazanosti 24 mesiacov. Na základe zmluvy poskytoval Slovak Telekom žalovanej plnenie riadne a včas. Vzhľadom na to, že si žalovaná svoj zmluvný záväzok nespĺnila, t. j. nedobýjala si zmluvne dohodnutý kredit, porušila zmluvnú povinnosť, z čoho jej následne vyplýva povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu. Na základe tohto porušenia jej bola vystavená faktúra č. 7112312265 splatná dňa 25.12.2011, ktorá znie na sumu 248,95 eur, t. j. výška zmluvnej pokuty. Vzhľadom na skutočnosť, že Slovak Telekom a žalobca uzavreli medzi sebou Zmluvu o postúpení pohľadávok dňa 20.11.2013, predmetné pohľadávky sa stali vlastníctvom žalobcu. Na základe uvedeného došlo zo strany Slovak Telekomu k oznámeniu o postúpení pohľadávky voči žalovanej. Žalobca svoju zmluvnú povinnosť plnil riadne a včas a riadne službu fakturoval, preto mu vznikol nárok na úhradu faktúry. Keďže žalovaná zmluvu porušila tým, že faktúry nezaplatila, resp. nedobýjala si zmluvne dohodnutý kredit, v dôsledku čoho bol deaktivovaný, vznikol žalobcovi na základe tohto nároku fakturovať zmluvnú pokutu. Okrem týchto nárok si žalobca uplatňuje aj zákonný úrok z omeškania. Žalovaná do dňa podania žaloby uhradila žalobcovi za vystavenú faktúru 0,- eur.

Žalovaná vzhľadom na zlú sociálnu situáciu žiadala zaplatiť dlh na splátky po 10,- mesačne.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, Zmluvou o pripojení, Dodatkom k zmluve o pripojení Fix, oznámením o postúpení pohľadávky, faktúrou, a zistil nasledujúci skutkový stav:

Žalovaná vo svojom prednese uviedla, že nemala peniaze, nemala z čoho žiť, a preto prestala platiť. Mala od Telecomu mobil, žije prakticky len z materského príspevku. Preto sa stalo, že neuhradili faktúry. Vzhľadom na svoju zlú sociálnu situáciu by mohla zaplatiť dlh na splátky po 10 eur.

Zo zmluvy o pripojení Fix zo dňa 14.07.2011 uzavretou medzi právnym predchodcom žalobcu ako podnikom a žalovanou ako účastníkom, fyzickou osobou nepodnikateľom podľa § 43 a nasl. zákona č. 610/2003 o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov vyplýva, že predmetom zmluvy bol program služieb Fix 9.

Podľa vyhlásenia účastníka v zmluve o pripojení, účastník vyhlasuje, že sa oboznámil so všeobecnými podmienkami poskytovania predplatenej verejnej elektronickej komunikačnej služby Easy prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete spoločnosti Slovak Telekom, a.s. vydanými v súlade so zákonom č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v plnom znení vrátane ich prílohy Osobitné podmienky o vydávaní a používaní elektronických peňazí (ďalej aj len Všeobecné podmienky) s Osobitnými podmienkami pre poskytovanie služby Fix (ďalej len Osobitné podmienky), Cenníkom predplatenej verejnej elektronickej komunikačnej služby Easy spoločnosti Slovak Telekom, a.s. (ďalej len Cenník Easy) a Cenníkom programov Fix (ďalej len Cenník Fix), ktoré sú neoddeliteľné súčasťou tejto zmluvy a zaväzuje sa ich dodržiavať.

Podľa bodu 1 Dodatku k zmluve o pripojení Fix, jeho predmetom je aktivácia služieb uvedených v tabuľke dodatku (písm. a) dodatku), záväzok podniku zabezpečiť účastníkovi predaj zľavneného mobilného telefónu uvedeného v tabuľke (písm. b) dodatku), záväzok účastníka riadne a včas platiť podniku cenu služieb podniku podľa zvoleného programu služieb a dodržiavať svoje povinnosti v súlade so zmluvou, všeobecnými podmienkami, osobitnými podmienkami a platným cenníkom (písm. c) dodatku).

Z tabuľky č. 1 dodatku súd zistil, že dĺžka viazanosti bola dohodnutá na 24 mesiacov a suma zmluvnej pokuty vo výške 248,95 eur.

Podľa bodu 3 dodatku k zmluve v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. c) alebo v bode 2 alebo v článku 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok, alebo v článku 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto dodatku.

Právny predchodca žalobcu vystavil žalovanému faktúru č. 7112312265 zo dňa 08.12.2011 s dátumom splatnosti 25.12.2011 na sumu 248,95 eur predstavujúcu zmluvnú pokutu. Pohľadávka voči žalovanej bola na žalobcu postúpená na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 20.11.2013, čím je preukázaná legitímácia žalobcu v tomto konaní.

Podľa § 43 ods. 1 zákona NR SR č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods. 5 písm. b) zákona NR SR č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o pripojení spotrebiteľskou zmluvou, je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany,

ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 31 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Podľa ods. 6 cit. zák. na písomné právne úkony tých, ktorí nemôžu čítať a písať, je potrebná úradná zápisnica. Úradná zápisnica sa nevyžaduje, ak má ten, kto nemôže čítať alebo písať, schopnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu s pomocou prístrojov alebo špeciálnych pomôcok alebo prostredníctvom inej osoby, ktorú si zvolí, a je schopný vlastnoručne listinu podpísať.

Nárok uplatnený žalobcom na zaplatenie zmluvnej pokuty tak, ako bola žalovanej vyúčtovaná vyššie uvedenou faktúrou, ktorý nárok žalobca v žalobnom návrhu odvodzoval od skutočnosti, že žalovaná si neplnila svoje povinnosti vyplývajúce pre ňu z dojednaného zmluvného záväzku, a to konkrétne, že si nedobýjala kredit zmluvne určeným spôsobom, čím porušila zmluvnú povinnosť a je povinná zaplatiť zmluvnú pokutu.

Čo sa týka nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty, žalobca právo na zmluvnú pokutu odvíja od zmluvy o pripojení a dodatku k nej, ktoré ako typové zmluvy sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje, a preto sa nejedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie. Právny predchodca žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovanou ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých dodatkoch a žalobca menil len výšku zmluvnej pokuty. Súd ďalej konštatuje, že žalobca pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, keď v zmluve je priamo uvedené, že ju uzatvárala ako fyzická osoba - nepodnikateľ. Tento vzťah medzi účastníkmi na základe zmluvy vznikol v dobe, kedy Slovenská republika už transformovala do právneho poriadku Smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky.

Súd pri hodnotení dojednaných zmluvných podmienok bral zreteľ na povahu tovaru, na ktorý zmluva bola uzavretá, keď predmetom bolo poskytovanie služieb v rámci dohodnutého programu, pričom cena za poskytované služby bola stanovená cenníkom a zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú s tým, že v zmysle dodatku sa žalovaný zaviazal, že po dobu 24 mesiacov zotrvá v zmluvnom vzťahu s podnikom a že po celú túto dobu bude bez prerušenia tieto služby využívať a to v súlade s jeho záväzkami. Zmluvná pokuta bola dojednaná pre porušenie povinností tak, ako boli uvedené v jednotlivých ustanoveniach vyplývajúcich pre žalovaného zo zmluvy a predmetného dodatku. Súd bral na zreteľ aj okolnosti súvisiace s uzavretím predmetnej zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy, keď zmluva bola uzavretá na predtlačí spoločnosti, jednotlivé údaje boli vpísané zástupcom spoločnosti. Dodávateľ z hľadiska času vôbec nerozlišuje, kedy ku skutočnosti zakladajúcej nárok dodávateľa na zmluvnú pokutu dôjde s tým, že zmluvná pokuta by mu patrila aj v prípade, žeby žalovaná len uskutočnila nejaký úkon smerujúci k ukončeniu platnosti zmluvy, teda bez ohľadu na to, či by k ukončeniu platnosti aj došlo. Ďalším aspektom je aj samotná výška zmluvnej pokuty, ktorá bola určená jednotnou sumou za porušenie viacerých pre žalovanú zo zmluvy, všeobecných podmienok a dodatku vyplývajúcich povinností.

V danej právnej veci si žalobca uplatňuje nárok z titulu zmluvnej pokuty ako sa ňou súd zaoberal vyššie, pričom sa jedná o dojednanie, ktoré bolo viacerými rozhodnutia súdov, a to aj tunajšieho, vyhlásené za neprijateľnú zmluvnú podmienku (napr. rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 9C/53/2012, 3C/151/2012).

Súd poukazuje na ustanovenie § 53a ods. Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Citované ustanovenie § 53a je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok.

Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov (čl. 7 ods. 1 smernice).

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov. Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 ods. 1 smernice). Citované ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku, teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/91/2011).

Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú, takáto zmluvná podmienka je neplatná, jedná sa o absolútnu neplatnosť (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, naviac zákonom výslovne zakázaný a priznanie plnenie z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom, ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu. Súd je povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky a to aj z takej, ktorú už skôr judikoval. Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejмый a rešpektovaný subjektmi práva, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania, je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnu povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke.

S ohľadom na vyššie uvedené mal súd za to, že nárok uplatnený žalobcom z titulu zmluvnej pokuty nemožno žalobcovi priznať, nakoľko sa jedná o nárok z absolútne neplatnej neprijateľnej podmienky určenej súdom, preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorého súd priznal žalovanej, ktorá mala vo veci plný úspech, právo na náhradu nákladov potrebných k účelnému uplatneniu práva proti žalobcovi, ktorý vo veci úspech nemal, keďže súd žalobu zamietol. Keďže žalovanej žiadne preukázateľné trovy nevznikli a ani zo spisu nevyplynuli, súd rozhodol tak, že jej náhradu trov konania nepriznáva.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.